

שהביאוני עד הלום

פרקי אבות עם פירוש "חד גדיא"

שבועה דברים בגלם ושבעה בחכם. חכם אינו מדבר בפני מי שהוא גדול ממנו בחכמה ובמנין, ואינו נכנס לתוך דברי חברו, ואינו נבהל להשיב, שאל פגון ומשיב פהלכה, ואומר על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון, ועל מה שלא שמע, אומר לא שמעתי, ומודה על האמת. וחלופיהן בגלם. (ז, ה)

גם הגולם הוא חכם, אולם רק בפוטנציאל. בניגוד לחכם, חכמת הגולם אינה מלוטשת. היא גלומה בו, עדין גולמית. הוא עושה דברים שנראים לו חכמים, אך באמת הם אינם כאלה. הוא קופץ לומר מה שעולה לו בראש, אך אינו מבין שיש חכמים ממנו, ויהיה חכם מצדו לשתוק ולשמוע את מה שיש להם לומר. הוא חייב לתקן בדחיפות את הטעויות הנוראיות שחברו אומר, ואינו יודע שסייג החכמה - השתיקה.

הוא ממנהר להשיב על שאלות (כי הכל ברור לו, וחבל על הזמן שלו ושל השואל), כי לא למד עדיין שדברי חכמים נאמרים במתינות, לאחר התבוננות ושיקול דעת. יש לו שאלה דחופה לשאול את הרב, והוא לא קולט שהקשר בינה לבין השיעור - מקרי בהחלט. על שאלה דחופה הוא יכול לענות בפסק ארוך, מנומק ומפורט, ולא להתאים את התשובה לסיטואציה.

על כך בסדר נכון בדברים עוזר להם להיות מובנים יותר הוא עוד לא למד, וכן כשרוצה לעזור לחברו, הוא עונה לו מה שנראה לו נכון, ואינו יודע שעדיף פשוט להודות ולומר: "לא יודע. כדאי שתשאל מישהו אחר". הוא נאבק בתוקף על הבנתו ודעתו בעניין, ואינו נכנע מפני האמת. חכמים - שמעתם?

תארו לעצמכם ש:שבוע שעבר למדתם שצריך להכריז על הכרטיסיה שמצאתם. ע"י תליית פתק במקום שמצאתם אותה...

אז מה עושים:

מה מכריזים בדיוק? צריך להכריז על סוג האבידה (כרטיסיה, עט, כדור), ולא יפרסם את הסימנים. המאבד צריך לומר את הסימנים (שני הניקובים לא סימן, אבל ראוי להחזיר על פיהם. סימן כמו צבע, לא נחשב סימן).

לשמור ולעשות

כמה זמן צריך להכריז על אבדה? צריך להכריז במשך זמן כזה שסביר שכולם ראו אותה (כגון שבוע).

תליתם, חיכיתם, ואפ"חד לא בא. מה עכשיו? אם האבדה היא דבר שאפשר בקלות למצוא עוד אחד כמותו, אפשר להעריך כמה הוא שווה, וירשום את שוויו ואת הסימנים, ויוכל להשתמש באבדה. אם יבוא המאבד - ישלם לו.

בנימין אבך את הלבי"ץ שתמו אותנו ב

מיומנו של שב"צ

ביג ריק

השבת היה ביג ריק אחרון רבה כינוי של השם ישראל. הוא פזמון ג'יטבט. הג'יטבט אבא. חבר שלי אמר לי שהרבה פזמונים יש בהגים ריקים מצבים לא פשוטים של ירידה מפססים. חברי הג'יטבטקים של ארסיסים. הג'יטבט נוא, כי מצד אחד זה משל באי בטוב אלכח אחר אלשבת. ומצד שני - אגם מבינים אבד אמה לא אלכח בסוף הח'טג אלכח ובניג' ח' זה ש'יפיה טוב".

באין שבת נפ'לשנו בבית הכנסת, ואחרי הג'יטבט חזרנו ביחד אביג של שרוא. יג'ר מוקדם, ביום ישי, כן אחד קפץ אלווה הביג' והביא איג' איצ'ה מג'פנק אכאכו בס'ח'דה. אני הכני קישואים ב'ח'מי רבה נוא ק' אפכין, ואני גם לא אהב קישואים, ככה שאני לא אצ'כר אביג אחד משפני פניוואל של פ'ל' המ'ח'א... .

פ'ל'ח'נה פ'ביג'ה. בפ'ח'ח'ה פ'כ' פ'יה בסדר, וואה פ'כ'ריב ח'ל' ח'צ'מו שלוא מג'מ'וד א'ג'פ'קיד פ'אב'א של שבת, זה ש'ח'ש'ה ג'י'קיד'וש. אמרתי או שהאבא של שבת צריך אפ'ביא איצ'ה ממ'ק, ופ'א ח'נה אי שלוא פ'ביא ג'י'ח'יד'ת אכ'מ'ניוא, ש'פ'ח'ח'ט ראו'יה א'פ'יקרא ממ'ק... אחרי

אבכא, אבכא ח'יו, ח'ל' פ'ש'ב'ת ח'ל' ח'ל'וא, ח'ל' פ'כ'. שני'ה א, פ'וס משח'ק. א'מי ש'פ'ס'פ'ס ג'י'ש'ב'י'צ' ש'ח'ב'ר - ד'ב פ'א'א ח'ב'ר ש'וי, ופ'א'א פ'ח'ח'ק מ'פ'ד'ר. ד'י'ב'ר'ג'י' א'י'ג' ח'ל' זה אפ'ני ש'ב'ח'ת, אמרתי או ש'ל'מי ש'מ'ח'ב'ר א'א'ל'וק'ים י'ש מ'ק'ר כ'ח א'ב'ס'ים מ'ז'ק א'פ'י'ש'ח'ן ח'ל'וי כ'ש'ק'ש'ה, ו'ד'ג'ל'י'ש'ים - א'י'ן. פ'א'א אמ'ר ש'פ'א'א י'ח'ש'ב' ח'ל' זה. א'א י'ד'ב'ת, א'א'וי פ'א'א ח'ש'ב' ו'פ'ח'י'ג' א'מ'ס'ק'נ'ה ש'פ'א'א א'א מ'ש'ג'נ'ה, א'ב'א מ'ש'ל ב'ג'כ'י אמ'ר אי ש'ז'ב' א'א כ'כ'ה פ'ד'יו'ק. ג'ם ר'א'י'ג' א'ג' זה ח'ל'וי. נ'ח'ז'ר א'ב'י'ג' ש'ל ש'ר'וא. ד'ב ר'א'ה א'א'ג'י, ו'פ'ח'ח'ל'ם. פ'א'א פ'מ'ש'י'ק א'ש'ח'ק. ש'מ'ג'י' א'ב' ש'פ'ח'י'צ'ו'ג' ש'ל'ו ח'ל' פ'מ'ק'ש'ים פ'יו ק'צ'ג' י'ג'ר ח'כ'ק'ל'ג' נ'ר'א'ה אי ש'פ'א'א פ'יה א'ח'ו'ר ק'צ'ג' א'א'וי פ'ח'ל'ל' פ'ד'י'ב'ר ש'ל'נו ב'א'ל'ג'א ש'ב'ח'ת. ר'א'י'ג' א'א'ג'י י'ו'ש'ב' ש'ם, מ'ו'ו פ'מ'ח'ש'ב', ו'ח'ש'ב'ג'י' א'ח'צ'מ'וי. א'ר'ח'ל'ג' פ'מ'ק'ר'ג'י' א'פ'צ'י' א'צ'ח' א'ר'כ'אל' מ'פ' פ'א'א ח'ל'ש'ה, א'ב'א פ'ג'ל'ב'ר'ג'י'. א'ס'ו'ר א'פ'נ'ג' ח'מ'יו'ו'ו ש'ב'ג', פ'מ'ש'כ'ג'י' א'פ'ס'כ'א ח'ל'וי. פ'א'א פ'מ'ש'י'ק א'פ'ח'ח'ל'ם. נ'ר'א'ה אי ש'ל'ם א'ם פ'ש'י'ח'ה ש'ל'נו א'א פ'ח'ח'ה ח'ד'י'ין - פ'י'א' א'א פ'יה א'ח'י'נ'ם. פ'ד'ב'ר'ים ש'א'מ'ר'ג'י' נ'ג'ח'ו או ב'א'ב'. ג'ם א'ם פ'ם ח'ד'י'ין א'א ח'ד'ו פ'ני'מ'ה ו'פ'ש'י'ח'ו ח'ל' פ'ח'ח'ט'ג'ל' ש'ל'ו. זה א'א'וי י'יק'ח ז'מ'ן. א'כ'ן א י'ש ד'ב'ר'ים ש'ל'וק'ח או ז'מ'ן א'ש'נ'ג' א'א'ג'ם. א'ני א'פ'ל'ל' ח'ל' ד'ב' ש'ל'ו. ב'ח'ז'כ'ר פ'י, זה י'כ'ר'ג' ג'פ'א'י'כ'ים. ל'ש'ב'י'צ' ש'ל'ום, ש'מ'ר'ו'ה.

ג'ש'ל'ב'ת מ'ח'ץ כ'ז'א'ג' ח'א'ג'ל'י'ג' נ'ח'י'מ'ה כ'ז'א'ג' - ש'י'ש כ'כ'ה ק'י'נ'וא... . מ'י'פ'ר'ג'י' א'פ'ר'י'ץ א'ג' י'א'א'ב א'ג'פ'ק'יד פ'א'ב'א ש'ל ש'ב'ג'. נ'י'צ'ח'נו ב'פ'ח'י'ר'ג' א'פ'י'ח'ד א'א פ'ג'מ'וד'ד נ'ג'ד'א'י, ו'י'א'א'ב ח'ל'ש'ה ג'י'ק'יד'וש. א'ח'רי פ'ק'יד'וש פ'א'ג'ל'ש'ו פ'ד'ג'ים. פ'ס'פ'ר'ד'ים ק'י'ב'א'ו ד'ג' ב'רו'ט'ה-כ'ג'א'ם-ש'ו'ר'ף-א'ש'ו'ן, ו'פ'א'ש'כ'נ'צ'ים פ'ג'פ'נ'ק'ו ח'ל' ח'ל'פ'ט'י'ש'ת-פ'י'ש' ח'ם ר'וט'ה ז'ז כ'כ'ה, ו'פ'ר'ו'ס'ג'ל' ז'כ'ר מ'ח'ל'פ'ה - כ'מ'י'ט'ה פ'מ'ס'ו'ר'ג', א'ח'ר כ'ך פ'ח'י'ג' ג'ר פ'מ'ר'ק. י'א'יר פ'ב'י'א א'ז' מ'ר'ק ג'י'מ'ני. ח'נ'ג'ל' ש'ב'ג' ד'א'ו'ר'י'י'א'ל. א'ח'ר כ'ך ש'ר'נו ק'צ'ג' פ'י'צ'מ'נו א'ג' "ד'ל'ו'ר י'ק'ר'א" ב'מ'נ'ג'י'נ'ה ש'ל פ'מ'א'מ'י'נ'ים ר'מ'י'ש'ל'ו פ'ח'י'ר ש'ז'ב' ש'יר ש'ל פ'ס'ח'ד'ה ש'ל פ'יו'ם, א'ב'א א'א פ'יה א'כ'פ'ט' א'ז'... . אמ'ר'ג'י' ד'ב'ר ג'ר'ג'ה ק'צ'ר ח'ל' זה ש'א'א'כ'י'ם מ'א'כ'י' ח'ל'ם כ'די א'פ'ר'כ'א'ל ש'פ'י' א'א ר'ק ב'ר'א א'ג' ח'ל'וא, א'ל'א ג'ם מ'ש'ל'י'ח' ח'ל'וי ו'ד'ו'א'ג' או, ו'ג'ן או ג'י'ג'ר'ג'ה ש'מ'ד'ר'י'כ'ה א'י'ך א'ח'י'א'ג', כ'מו ש'פ'א'מ'א' א'א ח'ז'כ'ב'ג' ג'י'נ'ו'ק' ש'ל'ה א'ח'רי פ'א'י'ד'ה א'ל'א פ'י'א מ'י'נ'י'ק'ה א'א'ל'ג'. א'ח'ר כ'ך פ'ח'י'ג'ל' פ'ח'י'ר ו'פ'ק'י'ש'ו'א'ים נ'ש'א'ר'א'ש'ו'נ'ה ש'מ'ח'ג'י' ש'א'נ'י א'א מ'ח'ב'ה א'א'ג'ם ב'מ'י'ו'ח'ד... . ו'א'ז' פ'ח'י'ד'ה, ב'ר'כ'ב פ'מ'ז'ו'ן, ו'א'ז' זה פ'ח'ח'ו'ל. כ'א'ם פ'ח'ח'ו'ל א'ש'ח'ק ס'י'כ'ו'ן, ו'ד'ב ש'א'ו מ'ש'ל'ו א'ג' ש'ר'וא. א'ח'רי ש'פ'א'א ק'י'ב'א א'ג' פ'ג'ל'ש'ו'ב'ה, פ'א'א נ'י'ג'ל'ש' א'מ'ח'ש'ב'. פ'ד'ז'כ'ז'ג'י'. ס'ב'כ'ב'ג'י' ג'י'ד'א'ש' א'ח'ו'ר'ה. מ'ש'ל'ו כ'כ'ד ח'מ'ד אי ב'ח'רו'ן. א'ני א'א מ'ז'כ'ים - פ'יה ב'א' אי

קורא קבוע

לי זה אולי יקרה

"תגידי, מה זה הגפרור הזה שבשלט?" שואלת תחיה את אחותה הגדולה, ליאורה. "כתוב שם 'מספיק טיפס אחד בשביל לשרוף יער שלם'", עונה לה ליאורה. "כן, אבל מה הקשר לגפרור?", מקשה תחיה. "מה את חושבת?" ליאורה מחזירה בשאלה. "לוי'דעת", מושכת הקטנה בכתף, ומציעה: "אולי כי לטיפס הזה יש ראש גפרור?"... בפרשה יש שני סיפורים של מצבים קיצוניים בחיים - סיפור הסוטה, וסיפור הנזיר. שיא הבהמיות - אשה מפרה את אמון בעלה, ומיד אחר כך - האדם שפורש מיין וטומאה. הגמרא מסבירה למה נקשרו שני הסיפורים אחד לשני: כל הרואה סוטה בקלקלה - יזיר עצמו מן היין. הוא ראה מה יכול להיגרם משתיית אלכוהול - אז הוא לא יהיה במשחק הזה. הוא לא ישתה.

אנחנו ברוך ה' לא נפגשים עם סוטות, וגם נזירים לא מסתובבים בינינו, אבל מה נוכל ללמוד לעצמנו מהגמרא הזאת? נוכל ללמוד את המסר הכל-כך חשוב וחיוני הזה: אל תתקרב לזה. היצר הרע מתחיל ב-ק-ט-ן. הוא לא יבוא לאשה ויאמר לה: "תשפילי את עצמך ותחריבי את כל הבית שלך, את העתיד שלך, את החיים שלך". מה הוא כן יאמר לה? "קחי שלוק. תשתי קצת, מה יש?". ואם היא שוטה ושותה, בסוף היא תוכל גם להיות סוטה. והצדיק הזה שלנו רואה את זה, ואומר לעצמו: אני לא רוצה להיכנס למנהרה הזאת! את הצעד הראשון אני לא אתן לו! לא אתחיל את ההתדרדרות! הוא לא אומר: "היא נפלה, אבל לי זה לא יקרה". הוא יודע שכל מי שזה קרה לו (או לפחות הרבה מאוד מתוכם) - אמר לפני זה את המשפט הזה.

וגם אנחנו יכולים להיות נזירים. לפחות בקטן. איפנה קחו כמה דוגמאות: מישו מציע לכס: "קח שאַחְטָה, ואל תיקח לריאות?". אל תיקח בכלל! כל הקטרים התחילו משאחטה אחת קטנה. מישו מציע לכס כוסית של אלכוהול? אל תיכנסו לזה בכלל! למה לכס? שאחר כך תתמכרו לזה ולכו תדעו איך לצאת מהתסבוכת הזאת? יש סרט שיש בו סצינה אחת בעייתית וחבר (שכבר ראה את הסרט, ויודע שיש "רק" דבר אחד בעייתית...) מתחייב שהוא יזהיר אתכם רגע לפני: למה לכס להיכנס בכלל לנסיון? תחסכו לעצמכם ת'כאב ראש הזה, ושיהיה לכם ראש שקט ונקי. אל תיכנסו לאתר ותבנו על זה שתצליחו לעצור ולצאת באמצע. אנחנו לא משחקים באש. אל תצית גפרור, ולא תשרוף יער.

מזל טוב! לשב"צ נולדה עוד פינה חדשה. בפינה הזאת נלמד אי"ה כל בפעם קטע מהספר מסילת ישרים, במילים שלנו. הספר מסילת ישרים מאוד מרכזי וחשוב בחיים שלנו. ולמה הספר הזה כל כך חשוב? כי הספר הזה מלמד אותנו איך לא להיות מלאכים.

סעי ישר

"מה?!!!"
טוב, אנסח את זה ככה: הספר הזה מלמד אותנו איך להיות בני אדם.

"מיותר. אני כבר בן אדם!"
נכון. אסביר את עצמי. גם לך היה פעם חלום להיות מלאך? לעוף בשמים, חופשי, משוחרר מכל המאבקים הפנימיים הלא נגמרים האלה, העלויות, הירידות, הזינוקים, ההתרסקויות...
"כן.... אתה יודע מה נכון לך, ואתה תמיד גם רוצה לעשות את זה... כן, איפשהו, יש לי חלום כזה"...

אז זהו, שעם כל הכבוד למלאכים, יש לנו, בני האדם, יתרון אחד עליהם. יתרון ענק. הם נבראו כבר במדרגה מאוד גבוהה, אבל... זהו. הם גם יישארו בה. הם לא מסוגלים לטפס משם עוד. נקודת הזינוק של האדם נמוכה הרבה יותר, אבל אם הוא יתקדם, הוא עוד יעקוף אותם וימריא למעלה למעלה. לאדם יש את יכולת ההתקדמות, הצמיחה, ההשתפרות. איך שהוא נולד, הוא רחוק משלמות, אבל במהלך החיים שלו הוא צועד במסילה שמקדמת אותו אליה. הוא הולך ומאיר את עצמו, עוד קצת אור ועוד קצת אור, עד שכולו מואר. מכף רגל ועד ראש.

ואיך הוא יעשה את זה? איך הוא יידע איך להתקדם? לשם כך נכתב הספר הזה - מסילת ישרים. ללמד אותנו איך להתקדם ולהתיישר עוד ועוד במסילת חיינו.

"מתאים לי ללמוד איתך את זה. רק שאני אדע-מי חיבר את זה?"
את הספר חיבר הרמח"ל - ר' משה חיים לוצאטו זצ"ל. הוא חי באיטליה לפני כ-300 שנה. אגב, מסופר שכשהגה"א מוילנה זצ"ל ראה את הספר, הוא אמר שאם הרמח"ל היה בחיים, הוא היה הולך ברגל לקבל את פניו.

fatmarooo@gmail.com

שעת סיפור

סיפור קטן שממחיש לנו מה זאת ענווה אמיתית: הרב נתן רענן זצ"ל, חתנו של הרב קוק זצ"ל, זכה בעיטור "יקיר ירושלים". הוא סיפר לתלמידיו מדוע הסכים לקבל את העיטור: "הציעו את העיטור לרב צבי יהודה, (זצ"ל) והוא סירב לקבל, בטענה שהוא אינו ראוי לו. אחריו, הציעו את הכבוד לר' אריה לוי (זצ"ל), וגם הוא סירב. כשהגיעו אלי, חשבתי בהתחלה לסרב, האם אני "יקיר ירושלים"? אבל אם הייתי מסרב, יכולתי לחשוב שהגעתי לדרגת הענווה של הרב צבי יהודה ור' אריה, אז החלטתי לקבל את העיטור..."

המשב"צת:

- כתיבה ועריכה: חיים ברנסון.
- ייעוץ והגהה: הרב יצחק סבתו.
- עיצוב גרפי: עיטור-סטודיו לעיצוב גרפי.
- איורים: אריאל חצרוני.

נכון. ספירת העומר כבר מאחורינו, אבל... בואו נמשיך לכבד את חברינו, טוב?

מוצאי שב"צ

